

POWIAT
SOKOŁOWSKI

Zauważ
PROW 2007-2013
wokół siebie

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Szanowni Państwo,

za nami 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Przez ten czas Mazowsze wiele zyskało. Zmieniły się nie tylko miasta, ale i tereny wiejskie. Ważnym źródłem wsparcia przy podnoszeniu standardu życia na wsi były inwestycje realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Nowe drogi, sieci kanalizacyjne, wodociągi, skwery czy place zabaw to tylko przykłady z setek inwestycji, które udało się nam wspólnie zrealizować.

Przed nami kolejne wyzwania. Kluczowym przedsięwzięciem jest „Internet dla Mazowsza”, dzięki któremu zlikwidujemy tzw. białe plamy w dostępie do Internetu. W efekcie 90 proc. mieszkańców Mazowsza będzie miało szansę na korzystanie z sieci. Ponadto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 nadal będziemy wspierać projekty, których celem jest walka z bezrobociem, aktywizacja ludności wiejskiej oraz promocja innowacyjnych produktów czy wyrobów.

Proponowany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich największy w ostatnich latach cykl informacyjno-promocyjny umożliwi właśnie wymianę informacji w zakresie dobrych praktyk i wykorzystania środków z UE w województwie mazowieckim.

Na 37 jednodniowych konferencjach będziemy rozmawiać o prawidłowo realizowanych projektach z beneficjentami i potencjalnymi beneficjentami funduszy unijnych na terenach wiejskich. Cykl skierowany jest do organizacji pozarządowych działających w obszarze wsi i rolnictwa, związków zawodowych i branżowych, partnerów społeczno-gospodarczych, ośrodków doradztwa rolniczego, izb rolniczych, lokalnych grup działania, instytucji naukowo-badawczych, uczelni wyższych, szkół rolniczych i samorządów lokalnych, a jego celem jest przeprowadzenie dyskusji na temat efektów dotychczasowych działań Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich. Serdecznie zapraszam Państwa na wspomniane spotkania i zachęcam do czynnego w nich udziału.

Z wyrazami szacunku

Janina Ewa Orzełowska
Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest instrumentem realizacji polityki Unii Europejskiej w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Program określa cele, priorytety oraz zasady, na podstawie których wspierane są działania dotyczące tej problematyki. Realizowanie strategicznych założeń Programu możliwe jest dzięki działaniom podejmowanym na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach osi priorytetowych. Wszystkie działania współfinansowane są z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz środków krajowych.

Dzięki pozyskanym pieniądзом w ramach PROW na lata 2007-2013 możliwe było dofinansowanie m.in. takich przedsięwzięć jak: budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, projektów obejmujących wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, a także kształtowanie przestrzeni publicznej.

PROW na lata 2007-2013 obejmował 22 działania realizowane w czterech osiach:

Oś 1 - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Oś 2 - Poprawa stanu środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Oś 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Oś 4 - Leader.

Działania skupione w dwóch pierwszych osiach mają na celu dostosowanie rolnictwa i leśnictwa do rosnących standardów UE, także związanych z ochroną środowiska. Są one kierowane przede wszystkim do producentów rolnych. Natomiast przedsięwzięcia wspierane w osi trzeciej uzupełniają realizowane w dwóch pierwszych osiach. Mają one w zintegrowany sposób różnicować działalność gospodarczą oraz tworzyć miejsca pracy poza rolnictwem, jak również poprawiać jakość życia mieszkańców wsi i obszarów wiejskich. Wdrażanie działań osi Leader opiera się przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia lokalnej społeczności dla rozwoju regionu. Włączanie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i realizacji lokalnych inicjatyw ma na celu lepsze określenie problemów występujących na konkretnym terenie i znalezienie właściwych sposobów na ich rozwiązanie. Głównym partnerem w tym podejściu są Lokalne Grupy Działania.

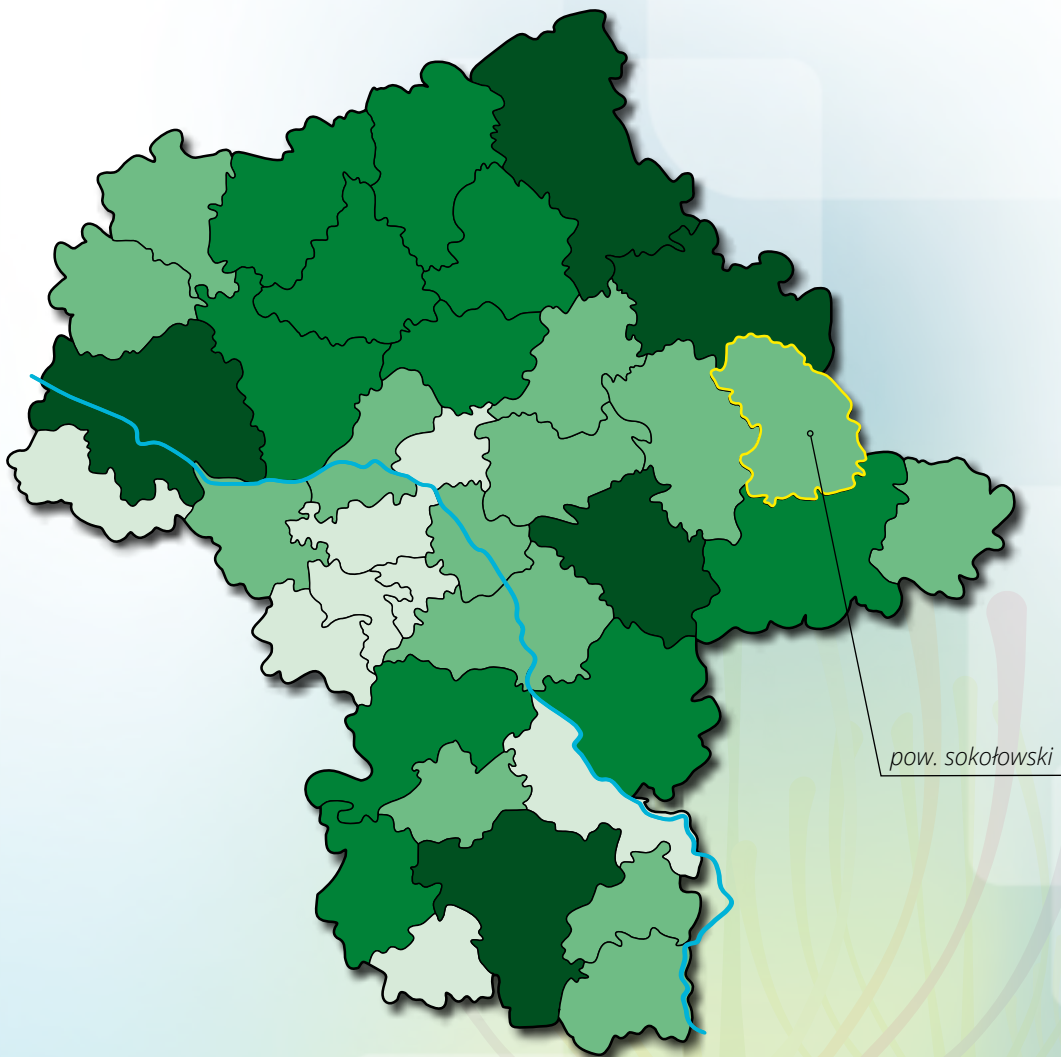
Instytucją zarządzającą PROW 2007-2013 jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, który część zadań przekazał samorządom regionalnym. Samorząd Województwa Mazowieckiego wdraża następujące działania objęte Programem:

- 125 - poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa: schemat I - scalanie gruntów; schemat II - gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi (limit łączny pomocy 46,3 mln euro)
- 321 - podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (kwota wsparcia 164,1 mln euro)
- 313, 322, 323 - odnowa i rozwój wsi (pomoc na sumę 43,3 mln euro)
- Leader (budżet ogólny wynosi 337 mln zł, z czego działania wdrażane przez samorząd województwa - 268 mln zł).

PROW cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem beneficjentów. Środki są wykorzystywane na Mazowszu efektywnie i będą w pełni rozdysponowane w ramach przyznanego limitu. Dotychczas zakontraktowano ponad 80% funduszy. Większość projektów została rozliczona, a pozostałe są weryfikowane zgodnie z terminami określonymi w umowach (nawet do 2015 roku).

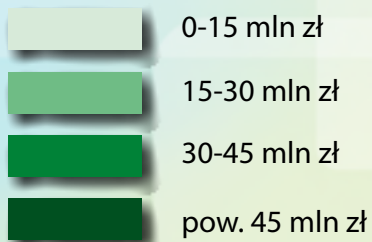
W niniejszej broszurze zaprezentowano dane wg stanu z 31.03.2014 roku.

Wartość otrzymanej pomocy EFRROW w podziale na powiaty

pow. sokołowski

Wykorzystanie środków EFRROW w mln zł

Liczba projektów:
87

Wartość projektów:
45,96 mln zł

Wartość dofinansowania:
26,83 mln zł

Słowo o powiecie

Gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sokołów Podlaski i Sterdyń wchodzą w skład powiatu sokołowskiego, który ma powierzchnię 1132 km² i 56 tys. mieszkańców. Północne i wschodnie gminy są częścią Nadburzańskie-go Parku Krajobrazowego; w powiecie znajduje się nadto sześć rezerwatów przyrody.

O tym, że powiat ma charakter wybitnie rolniczy mówią liczby: 71% jego powierzchni zajmują użytki rolne, z których 54% stanowią grunty orne. Najlepsze gleby są w gminach Sterdyń i Repki. W ślad za dostawami płodów rolnych nastąpił rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Ważną dziedziną aktywności gospodarczej z dużymi możliwościami, przed którą stoją wyzwania jest turystyka i rekreacja. W tej dziedzinie niezbędne są inwestycje infrastrukturalne.

Działanie 125 Scalanie i melioracje

Obejmuje ono m.in. scalanie gruntów rolnych, urządzenie dróg dojazdowych, gospodarowanie rolniczymi zasobami wody w celu poprawy jakości gleb, a także zwiększenie retencji mającej podnieść poziom bezpieczeństwa mieszkańców przed powodzią. W związku z tym realizowana jest melioracja, sieć drenarska, buduje się lub naprawia wały przeciwpowodziowe, regulacji poddawane są rzeki. Na wszystkie projekty w tym działaniu Mazowsze otrzymało 46,3 mln euro.

W działaniu 125 zrealizowano w powiecie pięć projektów na terenach gmin: Ceranów, Jabłonna Lacka (2) i Repki (2).

Umowy podpisane w ramach działania 125

Tytuł operacji	Rodzaj melioracji	Koszty całkowite	EFROW	gmina
Wał rzeki Bug na odcinku Krzemień-Wieska - odbudowa śluzy wałowej w km 1+598, gm. Jabłonna Lacka, pow. sokołowski	Podstawowe	375 670	223 107	Jabłonna Lacka
Przebudowa - modernizacja drogi na ławie przywałowej wału wstecznego rzeki Kosówki w km 0+440 - 0+970 lewy i w km 0+000 - 0+170 prawy oraz drogi na ławie przywałowej rzeki Bug w km 0+080 - 6+720, gm. Kosów Lacki, pow. sokołowski	Podstawowe	3 250 007	1 970 341	Ceranów
Przebudowa - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego ciekłu Zanoski w km 0+000-2+500 i rzeki Myśli w km 8+750-9+750	Podstawowe	1 292 381	727 379	Repki
Przebudowa-kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego ciekłu Zanoski w km 2+500-7+000, gm. Repki, pow. sokołowski	Podstawowe	2 883 015	1 670 423	Repki
Melioracje użytków rolnych w ramach zadania inwestycyjnego Turna Łuzki VII, gm. Jabłonna Lacka, pow. sokołowski	szczegółowe	3 495 912	2 047 964	Jabłonna Lacka
		11 296 985	6 639 214	

Dotychczas zakończono realizację 2 projektów, których efekty przedstawia tabela

Drogi dojazdowe niezbędne do obszarów zmeliorowanych (km)	Odbudowa śluzy wałowej
7,34	1

Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Jest ono związane z rozwijaniem infrastruktury technicznej, zapewniającej dostęp do podstawowych usług dla ludności i gospodarki. Pomoc z pieniędzy unijnych udzielana jest na realizację projektów w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, tworzenia systemu zbioru, segregacji i wywozu odpadów komunalnych, wytwarzania lub dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, oraz budowania infrastruktury szerokopasmowego Internetu. Limit pomocy finansowej w tym działaniu dla regionu wynosi 164,1 mln euro. Projekty dotyczą m.in. budowy wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków (w tym zagrodowych), stacji uzdatniania wody, targowisk.

Trzyście umów podpisały gminy powiatu sokołowskiego w działaniu 321: Bielany (2), Jabłonna Lacka (2), Kosów Lacki (2), Repki (2), Sabnie (2), Sokołów Podlaski (2) i Sterdyń.

Umowy podpisane w ramach działania 321

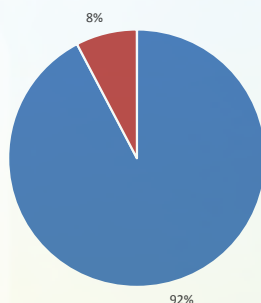
Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Koszty całkowite	Środki EFRROW	Zakres
Gmina Bielany	Budowa punktu segregacji odpadów komunalnych w miejscowości Wiechetki Małe	499 555	200 000	tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych
Gmina Bielany	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bielany	1 553 121	947 094	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Jabłonna Lacka	Sieć wodociągowa w miejscowości Tończa - Teofilówka - Krzemień, Stara Jabłonna - Toczyski Średnie	619 261	381 469	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Jabłonna Lacka	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Jabłonna Lacka	2 269 597	1 338 819	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Kosów Lacki	Budowa wodociągu - wschodnia część gminy Kosów Lacki	1 308 269	804 263	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Kosów Lacki	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kosowie Lackim	2 529 434	1 542 337	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Repki	Ochrona i poprawa stanu środowiska zlewni rzeki Bug poprzez budowę oczyszczalni przydomowych na terenie gminy Repki	5 049 930	3 079 225	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Repki	Ochrona i poprawa stanu środowiska zlewni rzeki Bug poprzez budowę oczyszczalni przydomowych na terenie gminy Repki-Etap III	913 520	557 024	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sabnie	Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowości Nieciecz Dwór i Stasin	158 660	98 009	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sabnie	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kupientyn	78 225	47 690	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sokołów Podlaski	Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Żanecin (II etap) oraz w miejscowościach Dziegietnia i Dziegietnia - Kolonia w gminie Sokołów Podlaski	1 783 839	1 087 785	gospodarka wodno-ściekowa

Umowy podpisane w ramach działania 321 cd.

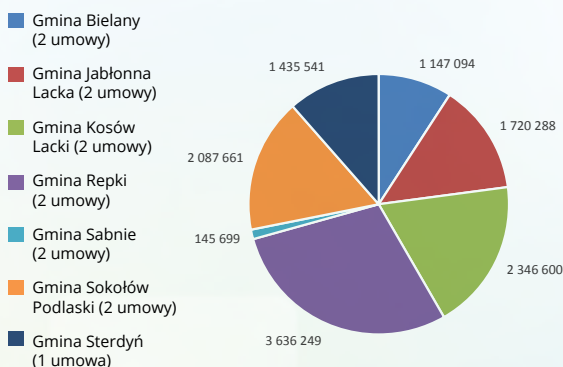
Gmina Sokołów Podlaski	Budowa magistrali wodociągowej łączącej miejscowości Czerwonka i Walerów oraz stację wodociągową i miejscowości Ząbków	1 639 798	999 876	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sterdyń	Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Lebedziach	2 378 660	1 435 541	gospodarka wodno-ściekowa
		20 781 870	12 519 132	

Podział projektów
pod względem zakresu inwestycji

■ Gospodarka wodno-ściekowa
■ Tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW
w podziale na gminy w ramach działania 321

Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację 7 projektów, których efekty przedstawia poniższa tabela

Liczba km wybudowanych sieci w wyniku realizacji programu z wyłączeniem przyłączy		Liczba wybudowanych kanalizacji zagrodowych (szt.)	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków (szt.)
Wodociągowych (km)	Kanalizacyjnych sieciowych (km)		
30,33	2,7	419	1

Działanie 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi

Celem tego działania jest wpływanie na poprawę jakości życia przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturowych mieszkańców oraz promowanie terenów wiejskich. Chodzi również o rozwój tożsamości lokalnej społeczności, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich, a także o zwiększanie ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Przyznany Mazowszu limit pomocy unijnej wynosi 43,3 mln euro. W tym działaniu gminy budują świetlice i domy kultury, porządkują centra wsi, powstają ścieżki rowerowe, place zabaw, obiekty sportowe i turystyczne, tereny zielone, odnawiane są miejsca pamięci i pomniki historii.

W tym działaniu zawarto w powiecie sokołowskim 37 umów, w tym gminy: Bielany, Jabłonna Lacka (2), Kosów Lacki (5), Repki (7), Sokołów Podlaski (5), Sterdyń (6) oraz GBP w: Bielanych, Repkach i Sterdyni; GOK w: Repkach i Jabłonie Lackiej; GOKiS w Sterdyni (2), a także parafie: w Jabłonie Lackiej, Sterdyni, Repkach i Rogowie.

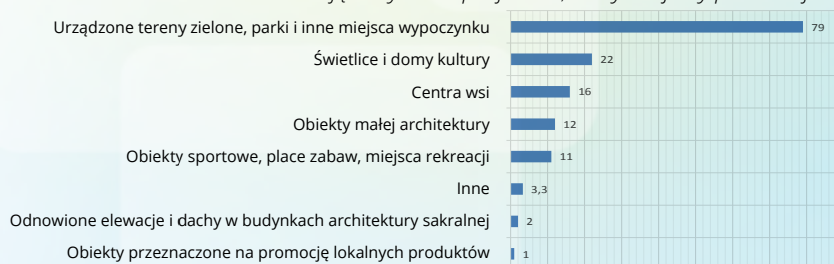
Umowy podpisane w ramach działania 313, 322, 323

Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Kwota EFRROW	Typ operacji
Gmina Bielany	Zakończenie budowy świetlicy wiejskiej w miejscowości Wyszomierz wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu	380 905	infrastruktura publiczna
Gmina Jabłonna Lacka	Modernizacja ciągu pieszo-jezdnego w ciągu ulicy Słonecznej, Nowej i Kubusia Puchatka w Jabłonie Lackiej, Remont chodnika i nawierzchni jezdni w ciągu ulicy Przechodniej i Ogrodowej w Starej Jabłonie	153 498	infrastruktura publiczna
Gmina Jabłonna Lacka	Zagospodarowanie terenu przy naturalnym zbiorniku wodnym w miejscowości Dzierzby Szlacheckie	56 427	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji
Gmina Kosów Lacki	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Kosowie Lackim (utwardzenie placu autobusowego, budowa placu wokół SPOZ, wykonanie chodnika na deptaku)	300 981	infrastruktura publiczna
Gmina Kosów Lacki	Remont świetlicy wiejskiej w Trzcńcu Dużym	44 637	infrastruktura publiczna
Gmina Kosów Lacki	Remont budynku świetlicy wiejskiej w Rytelach Świąteczkich	81 000	infrastruktura publiczna
Gmina Kosów Lacki	Remont świetlicy wiejskiej w Dybowie	62 728	infrastruktura publiczna
Gmina Kosów Lacki	Remont świetlicy wiejskiej w Buczynie	80 839	infrastruktura publiczna
Gmina Repki	Kształtowanie i zagospodarowanie działki poprzez urządzenie zieleni, oczyszczenie stawu, utwardzenie terenu i remont świetlicy wiejskiej we wsi Sawice-Wieś	223 644	infrastruktura publiczna
Gmina Repki	Urządzenie świetlicy wiejskiej w Kobylanach Górnych	141 498	infrastruktura publiczna
Gmina Repki	Urządzenie centrum wsi Rogów	209 972	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki
Gmina Repki	Zagospodarowanie centrum wsi Zawady	100 972	infrastruktura publiczna
Gmina Repki	Urządzenie centrum aktywności wsi Szkopy	42 348	infrastruktura publiczna
Gmina Repki	Urządzenie centrum sportowego we wsi Skrzyszew	128 483	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki
Gmina Repki	Remont i zagospodarowanie terenu świetlicy wiejskiej w Sawicach-Broniszach	165 408	infrastruktura publiczna
Gmina Sokołów Podlaski	Nasza wieś-miejsce czyste, zielone, bezpieczne-zagospodarowanie centrum wsi Grochów	245 980	infrastruktura publiczna
Gmina Sokołów Podlaski	Remont, wyposażenie i zagospodarowanie terenu wokół budynku po byłej poczcie w miejscowości Skibniew-Podawce	79 906	infrastruktura publiczna
Gmina Sokołów Podlaski	Remont, wyposażenie i zagospodarowanie wokół budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Brzozów	79 679	infrastruktura publiczna
Gmina Sokołów Podlaski	Remont i wyposażenie budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Wólka Miedzyńska	170 496	infrastruktura publiczna
Gmina Sokołów Podlaski	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowa Wieś	51 025	infrastruktura publiczna
Gmina Sterdyń	Urządzenie miejsca rekreacji i wypoczynku w Białobrzegach	181 546	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki

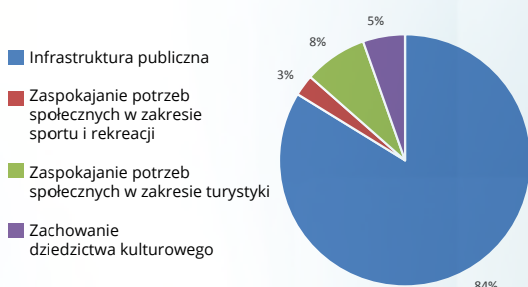
Umowy podpisane w ramach działania 313, 322, 323 cd.

Gmina Sterdyń	Teren rekreacyjno-sportowy elementem integracji mieszkańców sołectwa Stare Mursy	109 770	infrastruktura publiczna
Gmina Sterdyń	Remont świetlicy wiejskiej w Dzięciołach Dalszych oraz zakup wyposażenia	42 870	infrastruktura publiczna
Gmina Sterdyń	Świetlica wiejska rozwija, aktywizuje, kształci i promuje - remont, wyposażenie świetlicy oraz zagospodarowanie terenu w Łążówku	138 837	infrastruktura publiczna
Gmina Sterdyń	Śladami historii Seroczyna	195 069	infrastruktura publiczna
Gmina Sterdyń	Remont świetlicy wiejskiej w Paderewku oraz zakup wyposażenia	42 036	infrastruktura publiczna
Gminna Biblioteka Publiczna w Bielanych	Remont świetlic wiejskich z adaptacją na centra oświatowo kulturalne wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektów w miejscowościach Trebień i Brodaczce	463 306	infrastruktura publiczna
Gminna Biblioteka Publiczna w Repkach	Urządzenie centrum kulturalno-wypoczynkowego poprzez przebudowę, wyposażenie i zagospodarowanie centrum wsi w Skrzeszewie	248 659	infrastruktura publiczna
Gminna Biblioteka Publiczna w Sterdyni	Biblioteka XXI wieku z czytelnią multimedialną	73 739	infrastruktura publiczna
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni	Rozwój działalności kulturalnej, społecznej i sportowej poprzez adaptację pomieszczeń świetlicy wiejskiej i zagospodarowanie terenu w Seroczynie	73 686	infrastruktura publiczna
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni	Remont wewnętrzny budynku GOKiS w Sterdyni	184 784	infrastruktura publiczna
Gminny Ośrodek Kultury w Jabłonie Lackiej	Przebudowa dachu z dociepleniem budynku świetlicy w miejscowości Wieska	56 652	infrastruktura publiczna
Gminny Ośrodek Kultury w Repkach	Urządzenie ciągu pieszego, budowa parkingów, terenu rekreacyjnego nad stawem, pogłębienie stawu i remont strażnicy OSP dla potrzeb świetlicy wiejskiej w Repkach	254 381	infrastruktura publiczna
Parafia rzymskokatolicka pw. NMP w Jabłonie Lackiej	Zagospodarowanie terenu przy kościele parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP w Jabłonie Lackiej	358 951	infrastruktura publiczna
Parafia rzymskokatolicka Najświętszej Trójcy w Repkach z siedzibą w Szkopach	Sanacja kościoła w Szkopach	364 142	zachowanie dziedzictwa kulturowego
Parafia rzymskokatolicka w Sterdyni	Przebudowa chodnika wokół kościoła w Sterdyni	115 791	infrastruktura publiczna
Parafia rzymskokatolicka pw. św. Anny w Rogowie	Renowacja kościoła parafialnego i dzwonnicy w Rogowie	169 307	zachowanie dziedzictwa kulturowego
		5 873 952	

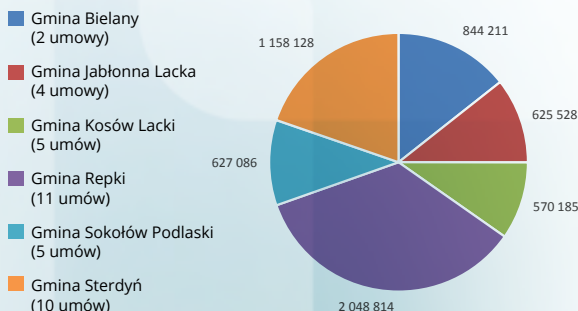
Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację wszystkich projektów, których efekty prezentuje tabela poniżej

Podział projektów pod względem zakresu inwestycji

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW w podziale na gminy w ramach działania 313, 322, 323

LEADER

To podejście jest skuteczną metodą wspierania procesów rozwojowych na wsi, opartą na aktywności mieszkańców, którzy decydują co i jak chcą zrobić dla społeczności, w której żyją. LGD tworzą równoprawni partnerzy publiczni, prywatni i społeczni. W tej chwili na Mazowszu jest 35 LGD (plus dwie LGD mające siedzibę poza województwem, ale obejmujące również mazowieckie gminy), które mają do dyspozycji 337 mln zł. Największą LGD współtworzy 140 tys. mieszkańców w 23 gminach (przeciętnie LGD to ok. 7 gmin).

W powiecie sokołowskim funkcjonują dwie lokalne grupy działania:

- Stowarzyszenie LGD „Kapitał-Praca-Rozwój” z siedzibą w Siedlcach, do której należą gminy: **Bielany, Kosów Lacki i Sokołów Podlaski**;
- LGD „Tygiel Doliny Bugu”, z siedzibą w Drohiczynie (woj. podlaskie), którą współtworzą gminy: **Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sokołów Podlaski i Sterdyń**.

Działanie 413

Opracowany przez LGD plan pracy w postaci Lokalnej Strategii Rozwoju ma na celu m.in. poprawę jakości życia, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, aktywizowanie mieszkańców, promocję twórczości kulturalnej. W ramach realizacji LSR Lokalne Grupy Działania wybierają projekty, które następnie trafiają do samorządów wojewódzkich (tzw. Małe Projekty oraz Odnowa i rozwój wsi). Wśród podpisanych na Mazowszu 1805 umów w kategorii „Małe Projekty” najwięcej (831) zawarły samorzady terytorialne. Najczęściej finansowane były szkolenia, imprezy kulturalne, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, turystyka i rekreacja. W województwie mazowieckim limit pomocy na „Małe Projekty” wynosi 62,46 mln zł; w kategorii „Odnowa i Rozwój Wsi” zawarto w tym czasie 538 umów najczęściej na projekty dotyczące infrastruktury publicznej, turystyki, sportu i rekreacji. W tym działaniu jest do rozdysponowania w regionie 139,2 mln zł.

Na terenie powiatu sokołowskiego zawarto w tym działaniu 38 umów (OW 18; MP 20) na kwotę dofinansowania 2,27 mln zł.

Działanie 421

Pozwala ono na podejmowanie wspólnych przedsięwzięć we współpracy międzyregionalnej lub międzynarodowej. Na Mazowszu w sumie realizowanych jest 29 projektów na kwotę około 3,3 mln zł, z dofinansowaniem unijnym wynoszącym 2,7 mln zł. Limit na działanie 421 w regionie ogółem to 6,04 mln zł.

LGD „Kapitał-Praca-Rozwój” zrealizowała pięć międzyregionalnych projektów współpracy, m.in. w dziedzinie edukacji i turystyki. Limit na działanie 421 wynosił 422 tys. zł.

Działanie 431

Aby umożliwić efektywną pracę Lokalnym Grupom Działania wdrażającym strategię rozwoju, a także podnoszenie kwalifikacji jej członków, otrzymały one pomoc finansową na pokrycie kosztów funkcjonowania. Może ona dotyczyć m.in. wydatków administracyjnych, szkoleń, organizowania i przeprowadzania akcji promocyjnych lub kulturalnych na terenie realizowania lokalnych strategii rozwoju.

Budżet LGD „Kapitał-Praca-Rozwój” na to działanie stanowiła kwota 4,28 mln zł.

Stowarzyszenie LGD „Kapitał-Praca-Rozwój”

W Stowarzyszeniu zrzeszonych jest 19 gmin (z czterech powiatów: sokołowskiego, mińskiego, węgrowskiego i siedleckiego) o łącznej powierzchni 2850 km²: Bielany, Cegłów, Domanice, Grębków, Kałuszyn, Kotuń, Latowicz, Liw, Miedzna, Mokobody, Mordy, Mrozy, Siedlce, Skórzec, Suchożebry, Wierzbno, Wiśniew, Wodynie i Zbuczyn. Użytki rolne zajmują od 63% do 73% gruntów poszczególnych gmin. Obszar Grupy zamieszkuje około 140 tys. ludzi. Do mocnych stron tego terenu zaliczono m.in.: unikatowe wartości edukacyjne - historyczne, przyrodnicze, kulturowe i środowiskowe; malownicze rzeki Liw i Świder; niski stopień uprzemysłowienia oraz kompleksy leśne. Lokalna Strategia Rozwoju nakreśliła dla Grupy cele szczegółowe m.in.: *rozszerzenie bazy noclegowej; * polepszenie jakości bazy gastronomicznej; * zwiększenie atrakcyjności turystycznej; *tworzenie organizacji pozarządowych; * rozwój usług dla ludności.

Budżety Lokalnych Grup Działania

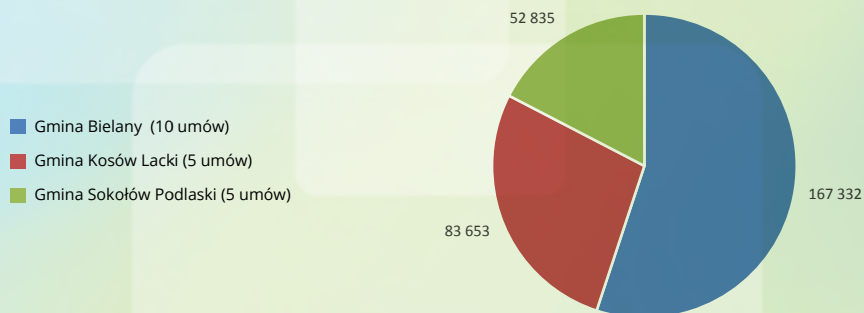
Nazwa LGD	Umowy ramowe - kwota								
	limit na działanie 413					limit na działanie 421	limit na działanie 431		
	ogółem 413	413-311	413-312	413-313.322.323	413 - małe projekty		ogółem 431	koszty bieżące	nabywanie umiejętności i aktywizacja
Stowarzyszenie "Kapitał - Praca - Rozwój"	21 135 004	400 000	2 850 000	9 950 000	7 935 004	422 457	4 283 751	3 326 180	957 571

Umowy podpisane w ramach działania Małe Projekty

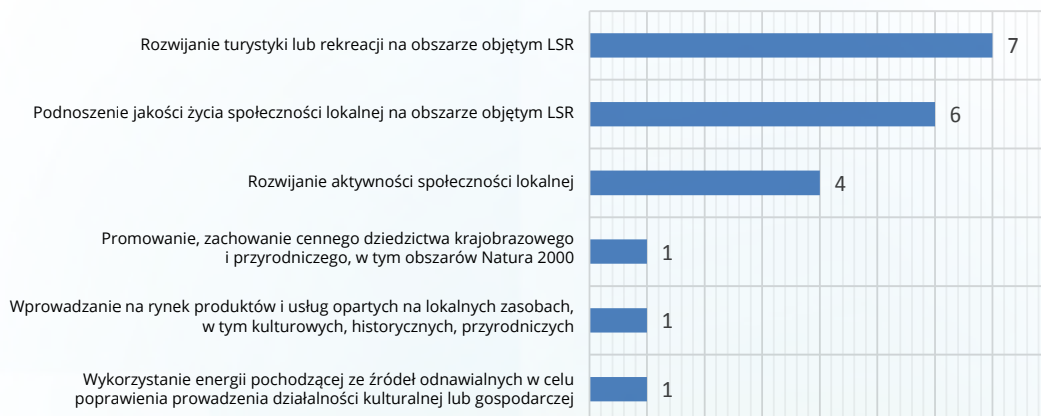
Siedziba beneficjenta	Tytuł Projektu	Zakres operacji wg zamieszczonej poniżej legendy	Środki publiczne ogółem	Środki EFROW
Bielany	Zajęcia artystyczne w wiosce tematycznej na obszarze europejskiego parku edukacji	15.1.2	18 975	15 180
Bielany	Budowa ścieżki zdrowia oraz wypożyczalnia rowerów w celu zwiększenia atrakcyjności wioski tematycznej różnorodnych kultur	15.3.2	25 000	20 000

Bielany	Kultywowanie dziedzictwa kulturowego i żywej tradycji	15.2.2	20 956	16 765
Bielany	Z tradycją ku zdrowszej przyszłości	15.1.1	14 934	11 947
Bielany	Remont i renowacja kapliczki kubaturowej -przyrodznej miejscowości Dmochy Rogale, gmina Bielany	15.6.1	25 000	20 000
Bielany	Dziedzictwo kulturowe żywa tradycja	15.1.3	21 210	16 968
Bielany	Kultywowanie dziedzictwa kulturowego i żywej tradycji na terenie gminy Bielany	15.1.3	20 930	16 744
Bielany	Kultywowanie dziedzictwa kulturowego i żywej tradycji	15.1.3	23 660	18 928
Bielany	Instalacja urządzeń solarnych w gospodarstwie agroturystycznym - OAZA	15.7	17 500	14 000
Bielany	Oznakowanie zabytków i miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie gminy Bielany - mała infrastruktura turystyczna	15.3.1	21 000	16 800
Kosów Lacki	Przegląd polskich kuchni regionalnych	15.2.2	24 642	19 714
Kosów Lacki	Historia wschodniego Mazowsza w sieci	15.4.1	18 104	14 483
Kosów Lacki	Informator turystyczny wschodniego Mazowsza	15.3.1	25 000	20 000
Kosów Lacki	Informator turystyczny wschodniego Mazowsza	15.3.1	14 420	11 536
Kosów Lacki	Mapa turystyczna powiatu sokołowskiego	15.3.1	22 400	17 920
Sokołów Podlaski	IV Gminny Dzień Regionu	15.2.2	20 656	16 525
Sokołów Podlaski	Organizacja festynu pod nazwą „jesteśmy razem” w dniu 31.05.2010 r.	15.2.2	5 308	4 247
Sokołów Podlaski	Organizacja festynu pod nazwą „jesteśmy razem”	15.1.3	6 006	4 805
Sokołów Podlaski	Przemierzających powiat sokołowski i węgrowski - internetowa mapa	15.3.1	11 780	9 424
Sokołów Podlaski	Sokołowskie wyroby rękodzielnicze - katalog internetowy i drukowy	15.3.1	22 293	17 834
			379 774	303 819

Wartość dofinansowania ze środków EFRR w podziale na gminy w ramach działania LGD Małe Projekty

Umowy podpisane w ramach działania LGD Małe Projekty - Zakres operacji

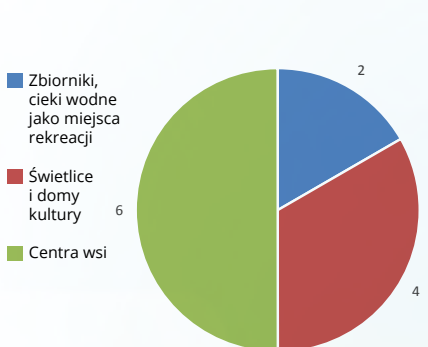
LEGENDA – zakres operacji w ramach działania Małe projekty

15.1	Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR
15.1.1	Udostępnianie urządzeń i sprzętu
15.1.2	Organizacja szkoleń
15.1.3	Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych
15.1.4	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej
15.2	Rozwijanie aktywności społeczności lokalnej
15.2.1	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej
15.2.2	Promocja lokalnej przedsiębiorczości
15.2.3	Remont, wyposażenie świetlic wiejskich
15.3	Rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR
15.3.1	Punkty informacji turystycznej
15.3.2	Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej
15.4	Promowanie, zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000
15.5	Promowanie, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.1	Renowacja obiektów zabytkowych
15.5.2	Remont, wyposażenie muzeów
15.5.3	Kultywowanie miejscowych tradycji i obrzędów
15.5.4	Prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR
15.5.5	Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.6	Urządzanie miejsc pamięci
15.6	Wprowadzanie na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, w tym kulturowych, historycznych, przyrodniczych
15.6.1	Udział w targach i konkursach
15.6.2	Promocja produktów lub usług lokalnych
15.6.3	Uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości
15.6.4	Budowa, adaptacja pomieszczeń do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych
15.6.5	Budowa, adaptacja pomieszczeń do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych
15.6.6	Badanie rynku produktów lub usług lokalnych
15.7	Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej

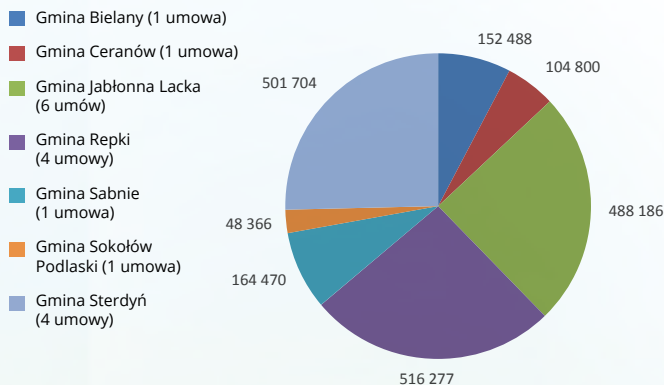
Umowy podpisane w ramach działania Odnowa i rozwój wsi

Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Typ operacji	Koszt całkowity operacji	Kwota EFRROW
Gmina Bielany	Kształtowanie świadomości ekologicznej w miejscowości Kowiesy i Paczuszki Duże	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji	249 917	152 488
Gmina Ceranów	Kształtowanie centrum wsi Ceranów	infrastruktura publiczna	299 744	104 800
Gmina Jabłonna Lacka	Przebudowa chodnika w m. Jabłonna Lacka przy ul. Parkowej wraz z łącznikiem od ul. Parkowej do Sienkiewicza	infrastruktura publiczna	79 208	48 774
Gmina Jabłonna Lacka	Przebudowa chodnika w m. Gródek od drogi powiatowej Sokołów-Jabłonna-Skrzeszew do ośrodka OSiR	infrastruktura publiczna	91 746	48 107
Gmina Jabłonna Lacka	Przebudowa chodnika w miejscowości Dzierzby Włociańskie	infrastruktura publiczna	106 546	65 029
Gmina Jabłonna Lacka	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Bujały Mikosze	infrastruktura publiczna	105 090	62 514
Gmina Jabłonna Lacka	Przebudowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Gródek Dwór	infrastruktura publiczna	105 316	53 767
Gmina Jabłonna Lacka	Rewitalizacja centrów miejscowości: Jabłonna Lacka, Bujały Gniewosze, Łuzki	infrastruktura publiczna	478 868	209 995
Gmina Repki	Urządzenie centrum aktywności mieszkańców wsi Skwierzyn-Dwór	infrastruktura publiczna	202 426	122 549
Gmina Repki	Adaptacja budynku po zlewni mleka na świetlicę wiejską dla wsi Skwierzyn-Wieś	infrastruktura publiczna	233 888	152 431
Gmina Repki	Rewitalizacja centrum wsi Liszki	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki	172 871	104 297
Gmina Sabnie	Utworzenie "Skweru im. Heleny Mniszek"	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji	339 432	164 470
Gmina Sokołów Podlaski	Zagospodarowanie centrum miejscowości Czerwonka poprzez wykonanie przebudowy nawierzchni parkingu przy drodze powiatowej nr 3915 w Grochów-Czerwonka	infrastruktura publiczna	79 321	48 366
Gmina Sterdyń	Zagospodarowanie terenu przy Ośrodku Zdrowia w Sterdyni	infrastruktura publiczna	373 660	216 757
Gmina Sterdyń	Kształtowanie centrum wsi Sterdyń	infrastruktura publiczna	121 651	79 310
Gmina Sterdyń	Remont budynku świetlicy wiejskiej w Stelągach	infrastruktura publiczna	81 792	53 227
Gmina Sterdyń	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Łazowie	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki	243 447	152 410
Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Wyrozębach	Rewitalizacja centrum wsi Wyrozęby-Podawce poprzez odnowienie kościoła i dzwonnicy	zachowanie dziedzictwa kulturowego	172 075	137 000
			6 386 961	1 976 291

Efekty rzeczowe zakończonych inwestycji (zakończono 7 projektów)

Wartość dofinansowania ze środków EFROW w podziale na gminy w ramach działania Odnowa Wsi

LGD „Tygiel Doliny Bugu” - woj. podlaskie

Do Grupy należą 24 gminy (16 mazowieckich) z czterech powiatów: łosickiego, siedleckiego, siemiatyckiego i sokołowskiego: Ceranów, Drohiczyn, Dziadkowice, Grodzisk, Huszlew, Jabłonna Lacka, Korczew, Kosów Lacki, Łosice, Mielnik, Milejczyce, Nurzec-Stacja, Olszanka, Paprotnia, Perlejewo, Platerów, Przesmyki, Repki, Sabnie, Sarnaki, Siemiatycze, Sokołów Podlaski, Stara Kornica, Sterdyń. Specyficzne walory przyrodniczo-kulturowe, jeden z najmocniejszych atutów tego terenu zamieszkanego przez około 100 tys. ludzi były kanwą, na której oparto Lokalną Strategię Rozwoju. Dla ludności, w 90% rolniczej, dobrą perspektywą jest chów bydła mlecznego i produkcja żywności metodami ekologicznymi oraz rozwój agroturystyki. Charakterystyczne jest znaczenie przetwórstwa spożywczego i przerobu drewna. LSR wyodrębniła dwa cele strategiczne: *wspieranie rozwoju regionu poprzez przedsiębiorczość oraz wykorzystanie lokalnych zasobów; *wspieranie inicjatyw lokalnych oraz podnoszenie świadomości społecznej.

W ramach budżetu LGD Tygiel Dolny Bugu gminy powiatu sokołowskiego zawarły 73 umowy na kwotę 1 336 832 zł

Umowy podpisane w ramach działania LGD Małe Projekty - Zakres operacji

Podsumowanie

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 otworzył nowe szanse dla mieszkańców wsi oraz małych miast i był niewątpliwie wsparciem dla przemian jakie się tam dokonały. Aktywność środowisk wiejskich w pozyskiwaniu funduszy unijnych w bardzo korzystny sposób wpływa na wzrost poziomu i jakości życia na wsi, na wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, a także na planową ochronę środowiska naturalnego. Korzyści te są wszakże uzależnione od napływu środków publicznych. Spójrzmy na efekty dokonań jakie nastąpiły w powiecie sokołowskim. A oto co zostało zrobione:

Wartość dofinansowania na jednego mieszkańca - **479 zł**

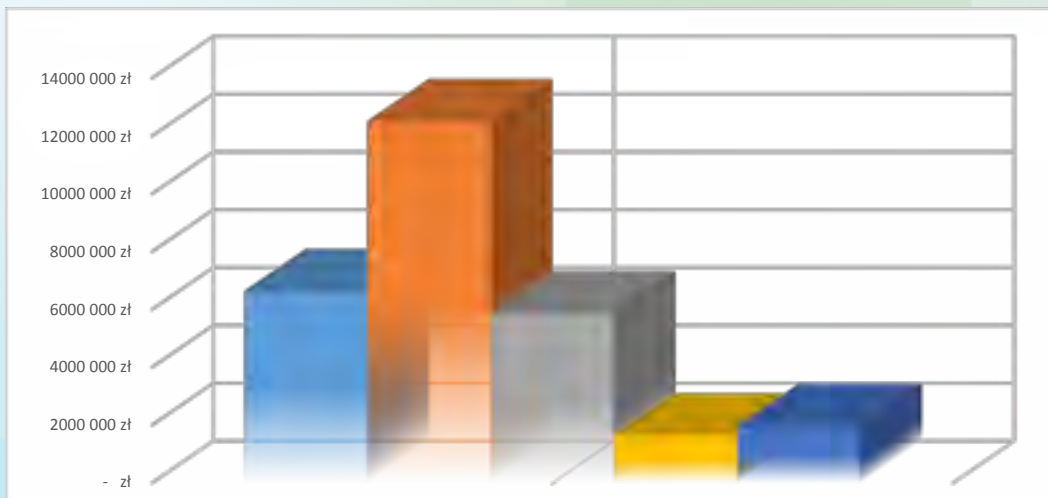
Drogi dojazdowe do terenów zmeliorowanych - **7,3 km**, Wodociągi - **30,3 km**

Kanalizacja - **2,7 km**, Oczyszczalnie ścieków - **1**, Liczba wybudowanych kanalizacji zagrodowych - **419**, Tereny zielone i miejsca wypoczynku - **79**, Świetlice i domy kultury - **34**

Centra wsi - **16**, Mała architektura - **12**, Obiekty sportowe, miejsca rekreacji - **11**, Remont budynków sakralnych - **2**, Obiekty do promocji lokalnych produktów - **1**, Rozwijanie turystyki lub rekreacji - **7**, Punkty informacji turystycznej - **14**, Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej - **3**, Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - **4**, Udostępnianie urządzeń i sprzętu - **1**, Organizacja szkoleń - **5**, Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych - **27**, Promocja lokalnej przedsiębiorczości - **13**, Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego - **1**, Udział w targach i konkursach - **1**, Kulturowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów - **1**, Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego - **1**, Urządzanie miejsc pamięci związanych z wydarzeniem historycznym - **1**, Energia odnawialna - **1**

Najwięcej pieniędzy wydano na projekty związane z wodą i ściekami. Ważne w ramach PROW okazały się kultura, wypoczynek i rekreacja.

Środki EFROW wykorzystane w powiecie sokołowskim z podziałem na poszczególne działania

Działanie 125	6 639 214 zł
Działanie 321	12 519 132 zł
Działanie 313, 322, 323	5 873 952 zł
Działanie Leader Małe Projekty	1 604 651 zł
Działanie Leader Odnowa Wsi	1 976 291 zł